

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-III-2833/2024

Zagreb, 21. listopada 2024.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za rješavanje pretpostavki za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Mato Arlović, predsjednik Vijeća, te suci Branko Brkić i Rajko Mlinarić, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Mirjana Brčić iz Velike Gorice, koju zastupa Radmila Bonifačić, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 21. listopada 2024. jednoglasno je donio

RJEŠENJE

Ustavna tužba se odbacuje.

Obrazloženje

1. Ustavna tužba podnesena je u povodu rješenja rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Revd 834/24-2 od 10. travnja 2024. i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: PŽ-113/23-2 od 12. srpnja 2023. kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1312/21 od 16. prosinca 2022.

2. U ustavnoj tužbi navodi se da su osporenim pojedinačnim aktima povrijeđene ustavne odredbe iz članka 29. stavka 1. i 115. stavka 2. i 3. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te konvencijsko pravo iz članka 6. stavka 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02., 1/06. i 13/17.; u daljnjem tekstu: Konvencija). Iz sadržaja ustavne tužbe proizlazi da se podnositeljica žali i na povredu članka 48. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

3. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1312/21.

Ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.

4. Mjerodavni dijelovi članaka 32., 62., 71. i 72. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) glase:

"Članak 32. Ustavni sud će rješenjem odbaciti ... ustavnu tužbu ... kad ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari."

"Članak 62.

(...)

(2) Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

(...)"

"Članak 71.

(1) Vijeće, odnosno sjednica Ustavnog suda ispituje suda ispituje samo one povrede ustavnih prava koje su istaknute u ustavnoj tužbi.

(2) Ustavna tužba neće se uzeti u razmatranje u slučaju kad se ne radi o povredi ustavnog prava.

(...)

Članak 72.

Ustavni sud će rješenjem odbaciti ustavnu tužbu: ako (...) je ustavna tužba (...) nedopuštena. Tužba je nedopuštena: ako nije iscrpljen dopušteni pravni put (...)

Pod "odlučivanjem o biti stvari", u smislu članka 32. Ustavnog zakona, razumijeva se odlučivanje o ustavnopravnoj biti stvari.

5. Sukladno Ustavu i Ustavnom zakonu, Ustavni sud nije tijelo sudbene vlasti, ne provodi sudske postupak i ne odlučuje meritorno o sudske stvari. Ustavni sud posebno je tijelo utemeljeno Ustavom radi zaštite pojedinačnih ljudskih prava i temeljnih sloboda (ustavnih prava) u postupku pokrenutom ustavnom tužbom.

6. Ustavna tužba nije redovni ili izvanredni pravni lijek u sustavu domaćih pravnih lijekova. Ona je posebno ustavnopravno sredstvo zaštite ustavnih prava u pojedinačnim slučajevima. Stoga nije dostatno pozvati se u ustavnoj tužbi na povrede koje su rezultat navodnih nezakonitosti što ih je počinilo nadležno tijelo ili sud u sudske postupku. Protiv takvih nezakonitosti pravnu zaštitu pružaju redovni i specijalizirani sudovi u postupcima ustrojenim u više stupnjeva sudske zaštite. One, iznimno, mogu biti i predmet ispitivanja pred Ustavnim sudom, ali samo ako i u mjeri u kojoj mogu povrijediti ljudska prava i temeljne slobode zaštićene Ustavom.

U ustavnoj tužbi, također, nije dostatno ponoviti razloge koji su već istaknuti u žalbenim ili revizijskim postupcima pred sudom niti je dostatno samo navesti ustavna prava koja se smatraju povrijeđenima. Ustavna tužba mora sadržavati konkretne i obrazložene razloge eventualne povrede određenog ustavnog prava.

7. U konkretnom slučaju odbijen je zahtjev podnositeljice za utvrđenje osnovanosti osporavanja tuženikove tražbine kao razliučnog vjerovnika. Sudovi svoje odluke temelje na ocjeni da predmet postupka nije osporavanje tražbine stečajnog vjerovnika, već razliučnog vjerovnika, a posljedica davanja zajma kojim se nadomješta kapital nije u tome da ta tražbina ne postoji, već da ju stečajni vjerovnici mogu ostvarivati u stečajnom postupku samo kao vjerovnici nižeg isplativog reda, što ne sprječava ostvarenje tražbine razliučnog vjerovnika koji ima pravo odvojenog namirenja. Također u odnosu na tražbinu iz ugovora o ustupu potraživanja ocjena je sudova da se radi o tražbini pod odgovornim uvjetom što ne podrazumijeva da tražbina

tuženika kao razlučnog vjerovnika ne postoji, već znači da će se isplatiti tuženiku ako se ispuni odgovorni uvjet.

Osporenim revizijskim rješenjem odbijen je podnositeljičin prijedlog za dopuštenje revizije jer je ocijenjeno da nisu ispunjene pretpostavke iz članka 385.a stavka 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. - članak 50. Zakona o arbitraži, 117/03., 88/05. - članak 129. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, 2/07. - odluka USRH broj: U-I-1569/2004 i dr., 84/08., 96/08. - odluka USRH broj: U-I-1569/2004 i dr., 123/08. - ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13., 28/13. - članak 145. Zakona o sudovima, 89/14. - odluka USRH broj: U-I-885/2013, 70/19., 80/22., 114/22. i 155/23.).

Podnositeljica ističe povrede prava na pravično suđenje i prava vlasništva.

7.1. Kada je riječ o pravu na pravično suđenje, Ustavni sud ponavlja da je sadržaj ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava ograničen na postupovna jamstva pravičnog suđenja. Pravo na pravično suđenje stoga obuhvaća postupovnu, a ne materijalnu pravičnost. Povreda prava na pravično suđenje u tom smislu postoji samo ako presuda uopće nema razloga ili ako su razlozi proizvoljni ili očito nerazumni. Treba dakle biti riječ o nedvojbenoj pogrešci, odnosno takvoj pogrešci "koju nijedan razuman sud ne bi ikada mogao učiniti". Stoga su obrazloženja sudskih odluka iznimno važna jer je nedostatak relevantnih i dostatnih razloga za ocjene kakve su odlukom dane prvi i najvažniji znak koji upućuje na proizvoljno odlučivanje. S time u vezi Ustavni sud ponavlja da se pravo na obrazloženu sudsku odluku ne može tumačiti tako da zahtijeva detaljan odgovor na svaku tvrdnju stranke u postupku, nego to ovisi o okolnostima svakog pojedinog predmeta. Također, kada žalbeni sud odbija žalbu, on može, u načelu, jednostavno potvrditi razloge za odluku nižeg suda, a u nekim slučajevima razlozi mogu proizlaziti i iz okolnosti predmeta (v., među brojnim, odluku i rješenje Ustavnog suda broj: U-III-6870/2021 od 18. travnja 2023., www.usud.hr).

Suprotno istaknutim prigovorima, Ustavni sud ocjenjuje da je Trgovački sud u Zagrebu za svoja činjenična utvrđenja, ocjenu dokaza i primjenu prava dao dostatne i relevantne razloge. Ti razlozi nisu ni očito nerazumni ni proizvoljni. Sve je te razloge ocjenjivao i Visoki trgovački sud u povodu žalbe podnositeljice. I presuda žalbenog suda sadrži vrlo jasne, relevantne i dostatne razloge.

Zaključci sudova primjereno su obrazloženi, utemeljeni na mjerodavnom pravu i ne upućuju na proizvoljnost.

7.2. Podnositeljica iznosi i tvrdnju o pristranosti suda, kao jednom od aspekata prava na pravično suđenje. Međutim, osim iskazanog neslaganja s utvrđenjima suda na temelju kojih je donesena osporena presuda, svoje sumnje u pristranost suda ničim ne obrazlaže. Stoga Ustavni sud utvrđuje da navedeni prigovor kao takav nije objektivno opravdan i nije doveo u sumnju neovisnost i nepristranost suda.

7.3. U odnosu na podnositeljičine paušalne i neodređene navode da sud "nije prevodio stranu dokumentaciju", Ustavni sud ističe da takve prigovore, s obzirom na način na koji su izneseni u ustavnoj tužbi, nije u mogućnosti meritorno razmotriti jer

podnositeljica upoće ne navodi koju konkretno dokumentaciju je sud trebao prevesti niti iz kojeg razloga bi ista bila odlučna za ishod spora.

7.4. Revizijsko rješenje sadrži razumne i dostatne razloge koji su po svom opsegu i razini pojedinosti odgovarajući s obzirom na razloge i argumente koje je podnositeljica iznijela u prijedlogu za dopuštenje revizije (usporedi s rješenjima Ustavnog suda broj: U-III-5981/2020 od 29. rujna 2021. i U-III-6594/2022 od 26. travnja 2023.; www.usud.hr; te predmetom Europskog suda za ljudska prava/u daljnjem tekstu: *ESLJP/ Mikolić protiv Hrvatske*, br. 53561/17, § 27., odluka o nedopuštenosti od 23. ožujka 2021.).

Pritom Ustavni sud napominje da pravo na djelotvorno pravno sredstvo zajamčeno člankom 13. Konvencije ne jamči uspjeh u sudsom postupku (v., primjerice, predmete *ESLJP-a Biljak i drugi protiv Hrvatske*, br. 74448/12, § 142., presuda od 18. rujna 2014.; te *Vanjak protiv Hrvatske*, br. 29889/04, § 77., presuda od 14. siječnja 2010.). Nezadovoljstvo podnositeljice što zaključci sudova nisu onakvi kakvi podnositeljica smatra da trebaju biti nije, samo po sebi, bitno za ocjenu o povredi njezinog prava na pravično suđenje.

Ustavni sud podsjeća da je i ESLJP prepoznao posebni položaj vrhovnih i kasacijskih sudova u pravnom sustavu pojedine države ističući kako način na koji se članak 6. stavak 1. Konvencije primjenjuje na žalbene ili kasacijske sudove ovisi o posebnim značajkama dotičnoga postupka pri čemu treba uzeti u obzir postupak vođen u domaćem pravnom poretku u cjelini i ulogu kasacijskoga suda u njemu (v. *Zubac protiv Hrvatske*, broj 40160/12, [V], presuda od 5. travnja 2018.).

7.5. U odnosu na prigovor navodne povrede prava vlasništva zbog odluke o trošku, Ustavni sud utvrđuje da je isti nedopušten jer takav prigovor podnositeljica nije isticala u prijedlogu za dopuštenje revizije. Ustavni sud napominje da treba imati na umu da je drugostupanjska odluka u ovom predmetu donesena nakon što je stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 80/22.; u daljnjem tekstu: ZIDZPP) te se u odnosu na osporenu odluku primjenjuju izmijenjene odredbe o reviziji (članak 111. u vezi s člankom 107. stavkom 5. ZIDZPP-a) i s tim u vezi obveza iscrpljivanja pravnog puta prije podnošenja ustavne tužbe u pogledu prigovora o povredi temeljnih ustavnih i konvencijskih prava (vidi rješenja Ustavnog suda broj: U-III-7150/2022 od 7. ožujka 2023., "Narodne novine" broj 32/23.; te broj: U-III-207/2023 od 7. ožujka 2023., "Narodne novine" broj 30/23.). S obzirom na to, te činjenicu da je ustavnosudska kontrola supsidijarna, podnositeljica u odnosu na taj prigovor nije pravilno iscrpila pravni put (usporedi s odlukama i rješenjima Ustavnog suda broj: U-III-857/2008 od 1. listopada 2008., "Narodne novine" broj 123/08.; U-III-116/2018 od 28. studenoga 2019.; U-III-2669/2017 od 4. veljače 2021.; U-III-5561/2020 od 4. ožujka 2021.; te broj: U-III-2173/2021 od 7. lipnja 2022., sve na www.usud.hr).

8. Slijedom navedenog, na temelju članaka 32. i 72. Ustavnog zakona, riješeno je kao u izreci.

Rješenje (U-III-2833/2024) dostaviti:

1. Odvjetnica Radmila Bonifačić,
Boškovićeve 3, 10000 Zagreb
- za podnositeljicu Mirjanu Brčić
2. Trgovački sud u Zagrebu,
Trg J. F. Kennedyja 11, 10000 Zagreb
- uz povrat spisa broj: P-1312/21
3. Centar za evidenciju i dokumentaciju Suda
4. Spis

Suglasnost ovog otpravka s izvornikom ovjerava
Pomoćnica glavnog tajnika Ustavnog suda
za ustavnosudsko poslovanje

Vladimira Vodačević

